

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

07 травня 2021 р.

Київ

№ 35-р/тк

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 05.05.2021 № 500-01/180-п та повідомлення про державну допомогу Департаменту фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 52129 (вх. № 50-ПДД/1 від 02.02.2021) щодо фінансування комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло», яке подано за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 52129 (вх. № 50-ПДД/1 від 02.02.2021) Департаментом фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 16.02.2021 № 500-29/07-2465 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Департаментом фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надано додаткову інформацію листом за реєстраційним номером 5-07/3325 від 11.03.2021 (далі – Лист).

- (3) Повідомлення прийнято до розгляду 11.03.2021.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (4) Департамент фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Надавач) (вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01044, ідентифікаційний код юридичної особи 02317474).

2.2. Отримувач підтримки

- (5) Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськсвітло» (далі – Отримувач, КП «Київміськсвітло», Підприємство) (вул. Машинобудівна, 40, м. Київ, 03680, ідентифікаційний код юридичної особи 03360905).

- (6) Відповідно до Статуту Підприємства, затвердженого розпорядженням Представника Президента України в м. Києві від 20.01.1993 № 64 (у редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.11.2011 № 2197, КП «Київміськсвітло» створено з метою забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою, що належать до комунальної власності територіальної громади м. Києва, шляхом утримання, експлуатації, поточного і капітального ремонту, модернізації, реконструкції та будівництва електромереж зовнішнього освітлення м. Києва.

Відповідно до поставленої мети Підприємство в установленому порядку здійснює, зокрема:

- експлуатацію місцевих (локальних) мереж, призначених для передачі електроенергії від магістральної електромережі до споживача, а саме: електромереж зовнішнього освітлення територій загального користування міста Києва, електромереж зовнішнього архітектурно-декоративного оформлення міста Києва, а також ілюмінаційного оформлення міста Києва;
- утримання та своєчасний ремонт мереж зовнішнього освітлення територій загального користування міста Києва.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Виконання загальнодержавних програм розвитку.

Реалізація субпроєкту «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Києва» у рамках Програми розвитку муніципальної інфраструктури України (далі – Субпроєкт).

2.4. Очікуваний результат

- (8) Реалізація Субпроєкту дозволить оновити майно комунальної власності територіальної громади міста Києва, зменшити витрати на його утримання, уникнути ризиків його виходу з ладу та зекономити енергетичні ресурси, що споживаються для зовнішнього освітлення, та кошти бюджету міста Києва.
- (9) Надання державної підтримки у формі місцевої гарантії дозволить, із залученням кредитних ресурсів міжнародної фінансової організації, підвищити надійність роботи мереж зовнішнього освітлення міста та його якість; підвищити енергоефективність,

знизити викиди CO₂, знизити використання енергоресурсів, зменшити втрати коштів бюджету на зовнішнє освітлення міста та утримання мереж; підвищити рівень безпеки мешканців та гостей столиці України міста Києва; сприятиме розвитку та модернізації майна територіальної громади міста Києва.

2.5. Підстава для надання підтримки

- (10) Фінансова угода між Україною та Європейським інвестиційним банком (проект «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» від 23.07.2015).
- (11) Рішення Київської міської ради від 30.06.2016 № 493/493 «Про підтримку участі комунальних підприємств у проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».
- (12) Рішення Київської міської ради від 19.07.2018 № 1346/5410 «Про участь КП «Київміськвітло» у проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».
- (13) Рішення Київської міської ради від 24.02.2021 № 386 «Про затвердження висновку стосовно доцільності залучення кредитних коштів Європейського інвестиційного банку під гарантію Київської міської ради для участі комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло» в інвестиційному проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» (далі – Висновок).
- (14) Проект рішення Київської міської ради «Про надання місцевої гарантії Міністерству фінансів України у 2021 році».

2.6. Форма підтримки

- (15) Гарантія.

2.7. Обсяг підтримки

- (16) Відповідно до Проекту рішення Київської міської ради «Про надання місцевої гарантії Міністерству фінансів України у 2021 році» розмір залучення кредитних коштів не перевищує 30,0 млн євро.

Плата за надання Київською міською радою Міністерству фінансів України гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за угодою про передачу коштів позики становить 17 000 грн одноразово.

2.8. Тривалість підтримки

- (17) з 01.09.2021 по 31.12.2036.

3. УМОВИ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (18) Відповідно до Висновку інвестиційний проект передбачає капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення міста Києва із заміною ртутних та натрієвих світильників на світлодіодні.

Метою реалізації інвестиційного проєкту є впровадження сучасних енергоефективних світлодіодних систем зовнішнього освітлення міста Києва, сприяння покращенню екологічного стану міста внаслідок відмови від експлуатації та закупівлі газорозрядних ламп високого тиску, які містять сполуки ртуті, небезпечні для життєдіяльності міста, а також зменшення витрат бюджету міста Києва на електропостачання мереж зовнішнього освітлення.

- (19) Як зазначено у Висновку, КП «Київміськсветло» бере участь у проєкті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» шляхом залучення коштів позики Європейського інвестиційного банку (далі – ЄІБ) на умовах, визначених Фінансовою угодою з ЄІБ, обсягом до 30,0 млн євро для фінансування Субпроєкту, який передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на впровадження сучасних світлодіодних систем міста Києва.

Джерелом повернення кредитних коштів є кошти Підприємства, зокрема, за рахунок фінансової підтримки з бюджету міста Києва.

- (20) З метою реалізації Субпроєкту, відповідно до проєкту рішення Київської міської ради «Про надання місцевої гарантії Міністерству фінансів України у 2021 році», Київська міська рада вирішила надати гарантію для забезпечення виконання боргових зобов'язань КП «Київміськсветло» за угодою про передачу коштів позики відповідно до умов участі Підприємства у проєкті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України».

Зазначеним проєктом рішення Київської міської ради передбачено:

- розмір залучення коштів не перевищує 30,0 млн євро;
- гранична відсоткова ставка за користування залученими коштами становить не вище 2,5 % річних у євро;
- строк залучення коштів: до 15 років від дати укладання угоди про передачу коштів позики;
- строки сплати: погашення основної суми боргу та відсотків за кредитом піврічними платежами у термін та згідно з умовами, встановленими угодою про передачу коштів позики, включаючи трирічну відстрочку погашення основної суми.

Гарантія надається на розмір всіх боргових зобов'язань КП «Київміськсветло», відповідно до угоди про передачу коштів позики, на строк її дії, але в будь-якому разі до повного виконання зобов'язань за угодою. Плата за гарантію становить 17 000 грн одноразово.

- (21) Як зазначає Надавач у Листі, КП «Київміськсветло» не визначалось отримувачем державної підтримки на конкурсних засадах.

Підприємство створено з метою забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою, які належать до комунальної власності міста Києва, шляхом утримання та експлуатації електромереж зовнішнього освітлення міста Києва.

Підприємство є балансоутримувачем електромереж зовнішнього освітлення міста Києва, елементи об'єктів благоустрою закріплені за Підприємством на праві господарського відання, обліковуються на його балансі та є комунальною власністю територіальної громади міста Києва.

Підприємство здійснює свою діяльність у частині забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою, що належать до комунальної власності міста Києва, за рахунок коштів міського бюджету, які Підприємство отримує в межах бюджетних асигнувань відповідно до затвердженого кошторису (плану використання бюджетних коштів). Інших спеціалізованих підприємств із такими функціями на території міста Києва не існує.

- (22) Листи від інших підприємств щодо можливості взяти участь у реалізації «Програми розвитку муніципальної інфраструктури України» у частині субпроєкту «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Київ» та щодо виконання відповідних робіт / послуг не надходили.
- (23) Згідно з інформацією, зазначеною в Листі, КП «Київміськвітло» забезпечує виконання поставленої мети та функцій, визначених у Статуті, та забезпечує на безоплатній основі для фізичних та юридичних осіб:
- експлуатацію електромереж зовнішнього освітлення міста Києва з метою забезпечення територій загального користування та прибудинкових територій міста Києва зовнішнім освітленням згідно із сезонним добовим графіком режиму роботи мереж зовнішнього освітлення міста Києва, затвердженим розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 14 січня 2009 р. № 22;
  - обстеження технічного стану та забезпечення утримання в належному технічному та санітарному стані мереж зовнішнього освітлення міста Києва відповідно до вимог чинних нормативних документів;
  - контроль безпечного стану, надійної роботи електроустановок;
  - термінову ліквідацію аварій на електромережах зовнішнього освітлення.

Як зазначив Надавач, вищезазначені послуги для населення є безкоштовними й не існують на ринку товарів і послуг, оскільки підприємств із такими функціями на території Києва не існує.

Бюджетні асигнування є цільовими, використовуватимуться виключно для надання послуг громаді міста Києва. Роботи з утримання електромереж зовнішнього освітлення міста, які належать до комунальної власності територіальної громади м. Києва, не є комерційною госпрозрахунковою діяльністю Підприємства.

- (24) КП «Київміськвітло» надає, зокрема, такі платні послуги суб'єктам господарювання:
- послуги спеціального автотранспорту;
  - послуги з технічного обслуговування електроустановок споживача через систему контролю та управління електромережами зовнішнього освітлення;
  - послуги з технічного обслуговування відомчих мереж зовнішнього освітлення;
  - послуги з використання конструкцій та технологічних мереж; підрядні роботи з монтажу мереж зовнішнього освітлення;
  - спільне використання технологічних мереж (надання місця розміщення оптоволоконного кабелю провайдерам);
  - підготовка та оформлення технічних умов на проєктування електромереж зовнішнього освітлення; інші послуги (спільне використання мереж, визначення технічної можливості розміщення, приєднання кабелю, споруд, техобслуговування електроустановок, інші).
- (25) У Листі Надавач зазначає, що державна підтримка за рахунок бюджету міста Києва не буде використовуватися для надання платних послуг. Державна підтримка має

цільовий характер і спрямована на виконання субпроєкту «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення міста Київ».

Платні послуги для інших суб'єктів господарювання надаються відповідно до тарифів, затверджених наказом по Підприємству, які розроблені відповідно до методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджених наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 № 373, та Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 16 (ПСБО 16).

На Підприємстві прийнято Положення про облікову політику, затверджене наказом по підприємству від 31.12.2020 № 716. Згідно з обліковою політикою Підприємства та планом рахунків бухгалтерського обліку, аналітичний облік витрат, які пов'язані з виконанням основної діяльності (на безкоштовній основі), та витрат, які пов'язані зі здійсненням іншої підприємницької діяльності (на платній основі), ведеться на окремих субрахунках бухгалтерського обліку.

Моніторинг здійснюється шляхом використання таких електронних ресурсів: електронна система «ProZorro»; міська електронна програма ЄСУБ; E-Data; ДКСУ у місті Києві, через яку здійснюється фінансування та щомісячна звітність одержувачів. Крім того, контроль за виконанням господарської діяльності здійснює головний розпорядник бюджетних коштів – Департамент транспортної інфраструктури ВО КМР (КМДА), Департамент внутрішнього фінансового контролю та аудиту ВО КМР (КМДА), Державна фінансова інспекція в місті Києві.

- (26) Види робіт, які будуть виконуватись відповідно до Субпроєкту, визначені Державним комітетом України з питань житлово-комунального господарства наказом від 23.09.2003 № 154 «Про затвердження Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (зі змінами)», а саме:
- розробка та узгодження проєктно-кошторисної документації;
  - виконання робіт і поставка обладнання та матеріалів;
  - технічний та авторський нагляд за будівництвом.

Працівники КП «Київміськвітло» будуть самостійно виконувати:

- планування діяльності в рамках реалізації Субпроєкту;
- здійснення заходів для підписання та належного виконання Кінцевим Бенефіціаром угод у рамках реалізації Субпроєкту;
- розроблення документації щодо Субпроєкту;
- здійснення заходів для залучення Кінцевим Бенефіціаром технічної допомоги; проведення тендерних процедур;
- здійснення фінансового менеджменту;
- підготовка документів, необхідних для виділення / вибірки коштів; забезпечення підготовки платіжних та супровідних документів;
- адміністрування Субпроєкту, моніторинг його реалізації; забезпечення належного нагляду за виконанням робіт;
- забезпечення прийняття об'єктів / обладнання, товарів після їх завершення / поставки; звітування про результати реалізації Субпроєкту;
- виконання інших завдань, необхідних для ефективної реалізації Субпроєкту.

Роботи, які представники Отримувача виконують самостійно, не будуть покриватися за рахунок державної підтримки.

Перелік витрат, що покриваються за рахунок державної підтримки:

- сплата підрядним організаціям за виконані роботи та поставлене обладнання;
- обслуговування кредиту.

(27) Як зазначено в Повідомленні, обсяги фінансування кожного заходу та його складових визначатимуться та здійснюватимуться під безпосереднім контролем кредитора без дискреційних повноважень національних органів влади та інституцій, оскільки до відбору виконавців застосовуватимуться правила закупівель ЄІБ.

Реалізацію заходів Підприємство організуватиме виключно із застосуванням конкурентних процедур державних закупівель або інших конкурентних процедур міжнародних фінансових організацій.

(28) Фінансування в повному обсязі буде перераховано підрядним організаціям. Перелік робіт, які будуть виконувати підрядні організації, що здійснюватимуть поставку обладнання та виконання робіт:

- 1) проєктні роботи:
  - інженерне обстеження, включаючи підготовку Дефектного акта;
  - проєктування, одностадійне - Робочий Проєкт (стадія «РП») згідно з ДБН А.2.2-3-2014 та Експертний огляд об'єкта;
  - авторський нагляд проєктувальника та технічний нагляд під час виконання робіт, включаючи надання виконавчої документації;
- 2) демонтажні роботи;
- 3) загальнобудівельні роботи;
- 4) електромонтажні роботи;
- 5) пускові та налагоджувальні роботи, введення в експлуатацію та навчання персоналу;
- 6) загальні роботи (відновлювальні роботи та роботи з благоустрою).

(29) Додатково Надавач у Листі зазначив, що Міська цільова програма зовнішнього освітлення міста Києва на 2019-2022 роки, затверджена рішенням Київської міської ради 05.03.2019 за № 183/6839, передбачає виконання заходів із капітального ремонту мереж зовнішнього освітлення із заміною світильників із ртутними та натрієвими лампами на світлодіодні світильники за рахунок коштів бюджету міста Києва та залучених коштів Європейського інвестиційного банку.

Сума залучених коштів кредиту відповідає проєкту Міської цільової програми зовнішнього освітлення міста Києва на 2018-2022 роки, що була визнана рішенням Комітету від 24.01.2019 № 44-р такою, що не є державною допомогою.

Об'єкти капітального ремонту, які реалізовувалися та будуть реалізовуватися в рамках Міської цільової програми за рахунок кредитних коштів ЄІБ та коштів міського бюджету міста Києва, не будуть мати подвійного субсидювання, оскільки перелік об'єктів капітального ремонту за рахунок коштів бюджету затверджується розпорядженням КМДА та фінансується пооб'єктно головним розпорядником бюджетних коштів.

Перелік об'єктів капітального ремонту мереж зовнішнього освітлення, які будуть ремонтуватися за рахунок коштів ЄІБ, визначені в техніко-економічному обґрунтуванні до Субпроєкту.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

- (30) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (31) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (32) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Діяльність у сфері благоустрою

- (33) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері благоустрою населених пунктів, і спрямовується на створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження і охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.
- (34) Згідно з підпунктом 7 пункту «а» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (35) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
  - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
  - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (36) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів;
  - організація місць відпочинку для населення.
- (37) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, зокрема, належить здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утримання територій населених пунктів, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, майданчиків для паркування транспортних засобів (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів), озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо.
- (38) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
  - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
  - орган державної влади або орган місцевого самоврядування з поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (39) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (40) Статтею 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема, засоби та обладнання зовнішнього освітлення.
- (41) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (42) Частиною другою статті 29 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що забезпечення утримання, належного функціонування та збереження освітлювальних приладів на території об'єктів благоустрою, впровадження енергозберігаючих технологій та обладнання здійснюються балансоутримувачами цих об'єктів благоустрою.

4.3. Умови надання місцевих гарантій

- (43) Умови надання місцевої гарантії визначені статтею 17 Бюджетного кодексу України.
- (44) Місцеві гарантії надаються для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України, що належать до комунального сектору економіки, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних проектів, метою яких є розвиток комунальної інфраструктури або впровадження ресурсозберігаючих технологій на умовах платності, строковості, а також забезпечення виконання зобов'язань у спосіб, передбачений законом.
- (45) Правочин щодо надання місцевої гарантії оформляється в письмовій формі та має визначати: предмет гарантії; повні найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання і кредитора (у разі гарантування виконання зобов'язань за кредитним договором); обсяг кредиту (позики); обсяг гарантійних зобов'язань та порядок їх виконання; умови настання гарантійного випадку; строк дії гарантії.
- (46) Обсяг та умови надання місцевих гарантій погоджуються з Міністерством фінансів України шляхом надсилання міською радою письмового повідомлення.
- (47) Обов'язковою умовою надання місцевої гарантії є укладення договору між відповідним місцевим фінансовим органом та суб'єктом господарювання про погашення заборгованості суб'єкта господарювання перед територіальною громадою міста за виконання гарантійних зобов'язань.
- (48) Істотними умовами такого договору мають бути зобов'язання суб'єкта господарювання:
- внести плату за надання місцевої гарантії;
  - надати майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за гарантією;
  - відшкодувати витрати місцевого бюджету, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань;
  - сплатити пеню за прострочення відшкодування зазначених витрат. Пеня нараховується за кожний день прострочення сплати заборгованості в національній валюті з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на день нарахування пені;
  - надати гаранту права на договірне списання банком коштів із рахунків суб'єкта господарювання на користь гаранта.
- (49) Суб'єкти господарювання, щодо яких приймається рішення про надання місцевих гарантій, зобов'язані надати майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань та сплачувати до відповідного місцевого бюджету плату за їх надання в розмірі, встановленому міською радою.
- (50) У разі виконання гарантійних зобов'язань перед кредиторами шляхом здійснення платежів за рахунок коштів міського бюджету в суб'єктів господарювання, зобов'язання яких гарантовані, зі моменту такого виконання виникає прострочена заборгованість перед міським бюджетом за кредитами, залученими під місцеві гарантії, в обсязі фактичних витрат міського бюджету, а до міської ради переходять права кредитора та право вимагати від таких суб'єктів господарювання погашення заборгованості в установленому законом порядку.

- (51) Позовна давність на вимоги щодо погашення такої заборгованості суб'єкта господарювання перед територіальною громадою міста не поширюється.
- (52) Протягом строку дії договору про місцеву гарантію міська рада передбачає у відповідному рішенні про місцевий бюджет кошти на виконання гарантійних зобов'язань із платежів, термін сплати яких настає у відповідному бюджетному періоді.
- (53) Механізм надання місцевих гарантій затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2012 № 541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» (зі змінами).
- (54) Статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), встановлено застосування статей 262, 263(3) або 263(4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Договір ЄС, ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (55) Повідомленням Комісії 2008/С 155/02 ЄС про застосування статей 87 та 88 Договору ЄС до державної допомоги у вигляді гарантій (далі – Повідомлення ЄК щодо гарантій) встановлені основні принципи та підходи щодо оцінки державної допомоги у формі гарантій.
- (56) У пункті 2.1 Повідомлення ЄК щодо гарантій передбачено, що у статті 87 (1) Договору ЄС зазначено, що будь-яка допомога, надана державою-членом або за рахунок державних ресурсів у будь-якій формі, яка спотворює або загрожує спотворенням конкуренції, надаючи перевагу певним підприємствам або виробництву певних товарів, що впливає на торгівлю між державами-членами, несумісна із загальним ринком.

Гарантії, що надаються безпосередньо державою, а саме центральними, регіональними чи місцевими органами влади, а також гарантії, надані за рахунок державних ресурсів іншими органами, що контролюються державою, такими як підприємства, та підлягають належності державним органам, можуть становити державну допомогу.

Перевага державної гарантії полягає в тому, що ризик, пов'язаний із гарантією, несе держава. Такий ризик держави, як правило, повинен бути відшкодований відповідною премією. Якщо держава відмовилася від такої премії, всієї або часткової, це може бути вигодою для підприємства, а також витратою ресурсів держави. Отже, навіть якщо виявиться, що держава ніколи не здійснює жодних платежів під гарантію, все ж може бути державна допомога відповідно до статті 87 (1) Договору ЄС. Допомога надається в момент надання гарантії, а не тоді, коли гарантія використовується, а також коли виплати здійснюються на умовах гарантії.

- (57) Відповідно до пункту 2.2 Повідомлення ЄК щодо гарантій зазвичай бенефіціар допомоги є позичальником. Як зазначено в пункті 2.1 Повідомлення ЄК щодо гарантій, ризикованість зазвичай повинна бути відшкодована відповідною премією. Коли позичальнику не потрібно платити премію або сплачується низька премія, він отримує перевагу. Порівнянно із ситуацією без гарантій державна гарантія дає змогу позичальнику отримати кращі фінансові умови позики, ніж ті, які зазвичай є на

фінансових ринках. Як правило, за умови надання державної гарантії позичальник може отримати менші ставки та/або запропонувати меншу безпеку. У деяких випадках позичальник без державної гарантії не знайде фінансової установи, готової позичати на будь-яких умовах. Отже, державні гарантії можуть сприяти створенню нового бізнесу та дозволяти певним підприємствам збирати гроші для здійснення нової діяльності.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

5.1. Визнання належності заходу підтримки до державної допомоги

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (58) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (59) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (60) Відповідно до вимог статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (61) КП «Київміськвітло», якому надається державна підтримка у формі гарантії, є **суб'єктом господарювання** у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5.1.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

- (62) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (63) Відповідно до статті 4 Закону надання гарантій є однією з форм державної допомоги.
- (64) Крім того, відповідно до Повідомлення джерелами фінансування індивідуальної державної допомоги є бюджет міста Києва.
- (65) Отже, державна підтримка КП «Київміськвітло» у формі гарантії здійснюється **за рахунок коштів місцевого бюджету, тобто за рахунок місцевих ресурсів** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (66) Відповідно до статті 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 ДФЄС, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (67) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 37 зазначеного Повідомлення).
- (68) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (69) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (70) Оскільки отримувача не було обрано за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді гарантії для забезпечення виконання Підприємством зобов'язань за кредитним договором з ЄІБ, була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (71) Разом із тим Надавачем не доведено, що гарантія буде надана на ринкових умовах.

Так, відповідно до Повідомлення ЄК щодо гарантій, коли позичальнику не потрібно платити премію або сплачується низька премія, він отримує перевагу. Також без державної гарантії не знайде фінансової установи, готової позичати на аналогічних умовах. Отже, державні гарантії можуть сприяти створенню нового бізнесу та дозволяти певним підприємствам збирати гроші для здійснення нової діяльності.

Надавачем повідомлено, що відповідно до проєкту рішення Київської міської ради «Про надання місцевої гарантії Міністерству фінансів України у 2021» гарантія надається на розмір всіх боргових зобов'язань КП «Київміськвітло» (100 % зобов'язань), відповідно до угоди про передачу коштів позики, на строк її дії, але в будь-якому разі до повного виконання зобов'язань за угодою. Плата за гарантію становить 17 000 грн.

- (72) Отже, надання Київською міською радою місцевої гарантії за кредитними зобов'язаннями для КП «Київміськвітло» **створює переваги** Підприємству, оскільки умови її надання не є ринковими.

- (73) Водночас, відповідно до інформації Надавача, роботи, які виконують представники Отримувача самостійно в рамках реалізації Субпроєкту, не будуть покриватися за рахунок державної підтримки.
За рахунок державної підтримки покриватиметься оплата підрядним організаціям за виконані роботи, поставлене обладнання та обслуговування кредиту.
Обсяги фінансування кожного заходу та його складових визначатимуться та здійснюватимуться під безпосереднім контролем кредитора без дискреційних повноважень національних органів влади та інституцій, оскільки до відбору виконавців застосовуватимуться правила закупівель ЄІБ.
Реалізацію заходів Підприємство організуватиме виключно із застосуванням конкурентних процедур державних закупівель або інших конкурентних процедур міжнародних фінансових організацій.
Фінансування в повному обсязі буде перераховано підрядним організаціям.
- (74) Отже, Надавачем надано обґрунтування того, що державна підтримка КП «Київміськвітло», що надається для реалізації заходів Субпроєкту шляхом надання Підприємству місцевої гарантії, які будуть здійснені підрядними організаціями, що визначаються за результатами конкурентних процедур державних закупівель та інших конкурентних процедур, проведених згідно із принципами та правилами ЄІБ, визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною, що, у свою чергу, виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, які будуть закуповуватися за результатом проведення таких процедур.

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (75) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (76) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (77) Відповідно до отриманої від Надавача інформації послуги КП «Київміськвітло», для реалізації яких залучається кредит ЄІБ під місцеву гарантію, надаються населенню безкоштовно, а отже, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі в господарському обороті.
- (78) Отже, підтримка КП «Київміськвітло» у формі гарантії з метою реалізації заходів Субпроєкту **не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції**.

5.1.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (79) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка, яку надає Департамент фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) комунальному підприємству електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло» у формі гарантії для забезпечення виконання зобов'язань Підприємством за кредитом з ЄІБ обсягом 30,0 млн євро, що надається з метою реалізації субпроєкту «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Києва», на період з 01.09.2021 по 31.12.2036, не є державною допомогою відповідно до **Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

6. НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ УМОВ

- (80) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування КП «Київміськвітло» повинно спрямовуватися лише на заходи, передбачені субпроєктом «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Києва», і в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення платної діяльності;
  - надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування отримувача підтримки, окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків;
  - КП «Київміськвітло» повинно проводити конкурсні торги через систему «ProZorro», відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», та інші конкурентні процедури, що відповідають принципам та правилам ЄІБ, з метою закупівлі товарів / робіт / послуг, на які виділяється державна підтримка, та з метою залучення підрядних організацій для здійснення заходів, передбачених субпроєктом «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Києва».

Умови, перелічені в цьому пункті, є обов'язковими для виконання.

- (81) Використання коштів державної підтримки КП «Київміськвітло» на здійснення платної діяльності може містити ознаки державної допомоги.
- (82) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що КП «Київміськвітло» функціонує відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою, зокрема, передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (83) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктами 2, 4 розділу II та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп,

zareєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що підтримка, яку надає Департамент фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) комунальному підприємству електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськсвітло» у формі гарантії для забезпечення виконання зобов'язань комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськсвітло» за кредитом Європейського інвестиційного банку обсягом 30,0 (тридцять) млн євро з метою реалізації субпроекту «Капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення м. Києва», на період з 01.09.2021 по 31.12.2036, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Колегії

О. ПІЩАНСЬКА